

Bilag 1

Den økonomiske udvikling

Resumé

Den økonomiske udvikling har betydning for den forventede gevinst såvel som risikoen forbundet med at vælge selvbudgettering i 2025. Økonomiministeriet fremlagde den 30. august 2024 regeringens seneste Økonomisk Redegørelse, hvor skønnene for BNP-væksten i 2025 er opjusteret en smule sammenlignet med Økonomisk Redegørelse Maj. Det gælder også skønnet for det samlede kommunale udskrivningsgrundlag, der i 2025 er opjusteret med 14,2 mia. kr. Usikkerhed om gennemslaget af de aktuelt store lønstigninger, tilgangen af den nødvendige internationale arbejdskraft, samt udviklingen i international inflation og renter såvel som svag vækst i Tyskland udgør sammen med en række internationale forhold og sikkerhedspolitiske spændinger nogle af de væsentlige risici for, at udviklingen kan blive mere negativ end prognosticeret. I nedenstående gennemgås den forventede økonomiske udvikling på landsplan.

Sagsfremstilling

Økonomisk Redegørelse August 2024, Økonomiministeriet

Den 30. august 2024 fremlagde Økonomiministeriet Økonomisk Redegørelse August. Dansk økonomi vurderes grundlæggende at stå på et robust fundament med gode muligheder for en moderat højkonjunktur i 2025.

I takt at med inflationen er dæmpet, er husholdningernes købekraft steget og i kombination med lidt lavere renter, ventes det at sætte mere fart på både det private forbrug og på boligmarkedet. Samtidigt forventes eksportmulighederne mere generelt styrket som følge af en tiltagende vækst i udlandet. Samlet set giver det forventning om en bredt funderet fremgang på tværs af brancher.

Ovenpå en periode, hvor inflation og stigende renter har dæmpet den indenlandske efterspørgsel, og hvor væksten primært har været holdt oppe af medicinalindustriens bidrag til eksporten, er der udsigt til, at den indenlandske efterspørgsel igen vil være en vækstdriver.

17-09-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 16990

Dokumentnummer i F2
6133496

Sagsnummer eDoc
2024-0303683

Sagsbehandler
Kenneth Møllerup-Faurschou

Sammenlignet med Økonomisk Redegørelse Maj er BNP-væksten i 2024 nedjusteret med 1,2 pct, mens den for 2025 er opjusteret med 0,4 procentpoint. Udviklingen i beskæftigelsen ventes desuden mere gunstig end antaget i Økonomisk redegørelsen Maj. Den samlede beskæftigelse estimeres på årsniveau at være omtrent 35.000 personer højere i 2024 end i 2023, mens der i 2025 forventes et lille fald i beskæftigelsen på 5.000 personer, jf. tabel 1.

Tabel 1: Udvalgte skøn fra danske konjunkturvurderinger

	BNP-vækst		Antal beskæftigede	
	(realvækst, pct.) ^a		(1.000 personer)	
	2024	2025	2023-24	2024-25
Økonomisk redegørelse Maj ^a	2,7	1,8	13	-18
Økonomisk redegørelse August ^b	1,9	2,2	+35	-5

^a Heri indgår, at genåbningen af Tyrafeltet giver et bidrag til BNP-væksten samt at fremgang i medicinalindustrien fortsat vil løfte den samlede vækst i økonomien. Ses der bort råstofudvin-
ding og medicinalindustri skønnes BNP-væksten i Økonomisk redegørelse August at udgøre
hhv. 1,3 i 2024 og 1,2 i 2025 mod hhv. 1,6 og 1,0 pct. i Økonomisk Redegørelse Maj

De senere års vigende indenlandske efterspørgsel har ikke medført en modsvarende tilpasning i efterspørgslen efter arbejdskraft. Det vidner om en vis nedgang i timeproduktiviteten, som kan tolkes som et tegn på, at virksomhederne pga. rekrutteringsudfordringer har øget arbejdskraften i de senere år.

De senere års høje renteniveau påvirker fortsat virksomhedernes omkostninger til investeringer i kapitalapparatet, og der er ikke udsigt til en nævneværdig fremgang i erhvervsinvesteringerne i 2025. Kombineret med høje lønstigninger i løbet af 2024 kan det medføre, at nogle virksomheder bliver presset på bundlinjen. Med forsinkelse forventes derfor en langsom opbremsning i beskæftigelsesfremgangen i løbet af 2025. Ledigheden ventes derfor også at stige en smule hen over prognoseperioden. Bruttoledigheden skønnes således at stige en anelse fra 87.100 fuldtidspersoner i 2024 til 88.700 fuldtidspersoner i 2025. Det er dog fortsat meget lavt i en historisk sammenhæng.

Økonomiministeriet har med Økonomiske Redegørelse August opjusteret forventningerne til det kommunale udskrivningsgrundlag frem mod 2025. I forhold til Økonomiske redegørelse fra Maj dækker justeringen over en mindre opjustering af skønnet for 2023 og 2024 på hhv. 3,8 mia. kr. og 5,0 mia. kr. Fra Økonomisk redegørelse Maj til Økonomisk redegørelse August er forventningen til kommunernes udskrivningsgrundlag for 2025 opjusteret med 14,2 mia. kr. på landsplan.

Økonomiministeriets skøn, opgjort ca. medio august, vil på trods af de positive vækstudsigter frem mod 2025 altid være behæftet med væsentlig usikkerhed.

I prognoserne bag Økonomisk Redegørelse august 2024 er det blandt andet forudsat, at en forventet fremgang i euroområdet vil bidrage positivt til væksten i dansk økonomi. I det omfang den forventede fremgang ikke slår igennem med den ventede styrke, kan det betyde, at den faktiske udvikling vil afvige fra prognosen. Tysk økonomi udgør fx ikke pt. en stærk drivkraft for fremgangen i euroområdet. Hvis den svage vækst i Tyskland smitter af på andre eurolande, vil det kunne påvirke udviklingen i en mere negativ retning end ventet.

Et andet element, der bidrager med usikkerhed om det videre udviklingsforløb, er det forestående præsidentvalg i USA. Alt afhængigt af valgets resultat er der risiko for, at en ekspansiv amerikansk finanspolitik og protektionistiske tiltag kan sætte gang i nye inflationære tendenser. Sker det, må det forventes også at smitte af på dansk økonomi.

Lønudviklingen, inflation og renteutvikling herhjemme og udlandet udgør et tredje risikoelement. I det omfang virksomhederne fx ikke kan absorbere de aktuelt store lønstigninger, kan det enten føre til en større nedgang i beskæftigelsen end forventet eller en fornyet inflation, og dermed en forlængelse af behovet for en stram pengepolitik. Både i euroområdet og i USA er inflationen fortsat lidt over målsætningen på 2 pct., og forbliver inflationen på dette niveau i længere tid end forventet, kan det trække udviklingen i en mere negativ retning forudsat i Økonomisk redegørelse August. Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at de senere års fremgang i beskæftigelsen i både Danmark og mange andre lande har været betinget af en stabil tilgang af international arbejdskraft. Øget pres på arbejdsmarkedet og potentielt større konkurrence om international arbejdskraft indebærer imidlertid en risiko for et øget løn- og prispres.

Endeligt bidrager en række sikkerhedspolitiske spændinger med usikkerhed i de kommende år. Det drejer sig bl.a. om den fortsatte krig i Ukraine, konflikten i Mellemøsten samt usikkerhed i det Røde Hav, som kan påvirke den globale forsyningssikkerhed og trække udviklingen i en mere negativ retning end ventet

Øvrige vurderinger

ECB (European Central Bank) forventer i deres seneste prognose fra juli, at aktiviteten i euroområdets økonomi med overvejende sandsynlighed vil fortsætte med at stige i løbet af 2024. Væksten ventes primært anført af tjenesteydelser, mens de foregående års stramme pengepolitik også i den kommende tid gør industrien skrøbelig. Det forventes, at inflationen generelt set vil fortsætte sin nedadgående udvikling, men at der vil være et vedvarende pres på servicepriserne. Den globale økonomi er stadig i en stabil opadgående udvikling. Den globale handel

har genfundet sit niveau i starten af året og ventes at blive yderligere styrket i den kommende tid. Stigende råoliepriser på grund af strammere udbud og den geopolitiske situation i Mellemøsten og i Ukraine, såvel som usikkerheden i det røde hav, udgør dog væsentlige underliggende risici for denne udvikling. I Kina er den økonomiske vækst desuden fortsat aftagende, hvilket udgør en risiko for den globale økonomi.

IMF (International Monetary Fund) forventede i juli at aktiviteten i Euroområdet efter en periode med træg vækst og høj inflation nu er ved at vende. Stigende reallønninger og lempede renter forventes at sætte sig i en beskeden BNP-vækst på 0,9 pct og 1,5 pct. i 2025. IMF understreger, at en række faktorer dog kan påvirke den globale vækst i mere nedadgående retning. Herunder risikoen for, at fornyet inflation kan føre til en pris-løn-spiral, som nødvendiggør en stramme pengepolitik og et prispres som følge af geopolitiske spændinger.

I seneste prognose fra maj har *EU-kommissionen* nedjusteret vækstudsigterne en smule i både 2024 og 2025. På trods af ovennævnte ydre risici er hovedfortællingen stadig, at der er udsigt til gradvis økonomisk ekspansion i næsten alle EU-lande. For Danmark skønnes en BNP-vækst på 2,6 i 2024 og 1,4 i 2025. For EU som helhed skønnes væksten til 1,0 pct. i 2024 og 1,6 pct. i 2025. EU-kommissionen påpeger, at en række risici kan trække væksten i en mere nedadgående retning end forventet.